

తైత్తిరీయోపనిషత్

॥భృగు వల్లీ॥

హరిః ఓమ్॥ సహ నావవతు॥ సహ నౌ భునక్తు॥ సహ వీర్యం కరవావహై॥ తేజస్వి
నావధీతమస్తు॥ మా విద్విషావహై॥ ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః॥

భృగుర్వై వారుణిః॥ వరుణం పితరముపససార॥ అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి తస్మా
ఏతత్ప్రవాచ॥ అన్నం ప్రాణం చక్షుశ్శ్రోత్రం మనో వాచమితి॥ తగ్ం హోవాచ॥ యతో వా
ఇమాని భూతాని జాయంతే॥ యేన జాతాని జీవంతి॥ యత్ప్రయన్త్యభిసంవిశంతి॥
తద్విజిజ్ఞాసస్వ॥ తద్బ్రహ్మేతి స తపోఽతప్యత॥ స తపస్తప్తా॥[౧] ॥1॥

అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ అన్నాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయంతే॥ అన్నేన జాతాని
జీవంతి॥ అన్నం ప్రయన్త్యభిసంవిశంతి॥ తద్విజ్ఞాయ॥ పునరేవ వరుణం పితరముపససార॥
అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి తగ్ం హోవాచ॥ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ॥ తపో బ్రహ్మేతి స
తపోఽతప్యత॥ స తపస్తప్తా॥[౨] ॥2॥

ప్రాణో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ ప్రాణాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయంతే॥ ప్రాణేన జాతాని
జీవంతి॥ ప్రాణం ప్రయన్త్యభి సంవిశంతి॥ తద్విజ్ఞాయ॥ పునరేవ వరుణం
పితరముపససార॥ అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి తగ్ం హోవాచ॥ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ॥
తపో బ్రహ్మేతి స తపోఽతప్యత॥ స తపస్తప్తా॥[౩] ॥3॥

మ॑నో బ్ర॑హ్మ॒తి వ్య॑జానాత్॑॥ మ॑నసో॒ హ్యే॒వ ఖ॒ల్వి॒మాని॒ భూ॑తాని జాయ॑న్తే॒ మ॑నసా జా॑తాని
జీ॒వన్తి॒॑ మ॒నః ప్ర॑యన్త్య॒భి సం॑విశన్తి॒తి॑॥ తద్వి॒జ్ఞాయ॑ పు॒నరే॒వ వ॑రుణం పిత॑రముపససార॑॥
అధీ॑హి భగ॑వో బ్ర॒హ్మ॒తి తగ్ం॑ హో॒వాచ॑ తప॑సా బ్ర॒హ్మ వి॑జిజ్ఞాస॑స్వ॒ తపో॑ బ్ర॒హ్మ॒తి స
తపో॑త॒ప్యత॑ స తప॑స్తప్తా॒స్త్వి[౪] ॥4॥

వి॒జ్ఞానం॑ బ్ర॒హ్మ॒తి వ్య॑జానాత్॑॥ వి॒జ్ఞానా॑ద్ధ్యే॒వ ఖ॒ల్వి॒మాని॒ భూ॑తాని జాయ॑న్తే॒ వి॒జ్ఞానే॑న
జా॑తాని జీ॒వన్తి॒॑ వి॒జ్ఞానం॑ ప్ర॑యన్త్య॒భి సం॑విశన్తి॒తి॑॥ తద్వి॒జ్ఞాయ॑ పు॒నరే॒వ వ॑రుణం
పిత॑రముపససార॑॥ అధీ॑హి భగ॑వో బ్ర॒హ్మ॒తి తగ్ం॑ హో॒వాచ॑ తప॑సా బ్ర॒హ్మ వి॑జిజ్ఞాస॑స్వ॒ తపో॑ బ్ర॒హ్మ॒తి స
తపో॑త॒ప్యత॑ స తప॑స్తప్తా॒స్త్వి[౫] ॥5॥

ఆ॒నన్దో బ్ర॒హ్మ॒తి వ్య॑జానాత్॑॥ ఆ॒నన్దా॑ద్ధ్యే॒వ ఖ॒ల్వి॒మాని॒ భూ॑తాని జాయ॑న్తే॒ ఆ॒నన్దే॑న జా॑తాని
జీ॒వన్తి॒॑ ఆ॒నన్దం॑ ప్ర॑యన్త్య॒భి సం॑విశన్తి॒తి॑॥ సై॒షా భా॑ర్గవీ వా॒రుణీ॑ వి॒ద్యా॒ పర॑మే వ్యో॒మన్
ప్రతి॑ష్ఠితా॒ స య ఏ॒వం వేద॑ ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి॒ అన్న॑వానన్నాదో భ॑వతి॒ మహా॑న్భవతి ప్ర॒జయా
ప॒శుభి॑ర్బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసేనా మహా॑న్ కీ॒ర్త్యా[౬] ॥6॥

అ॒న్నం న ని॑న్ద్యాత్ తద్వ్ర॒తమ్॑॥ ప్రా॒ణో వా అ॒న్నమ్ శరీ॑రమన్నాదమ్ ప్రా॒ణే శరీ॑రం
ప్రతి॑ష్ఠితమ్ శరీ॑రే ప్రా॒ణః ప్రతి॑ష్ఠితః॒ తదే॒తదన్న॑మన్నే ప్రతి॑ష్ఠితమ్॑॥ స య ఏ॒తదన్న॑మన్నే
ప్రతి॑ష్ఠితం వేద॑ ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి॒ అన్న॑వానన్నాదో భ॑వతి॒ మహా॑న్భవతి ప్ర॒జయా
ప॒శుభి॑ర్బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసేనా మహా॑న్ కీ॒ర్త్యా[౭] ॥7॥

అ॒న్నం న పరి॑చక్షీత తద్వ్ర॒తమ్॑॥ ఆ॒పో వా అ॒న్నమ్ జ్యోతి॑రన్నాదమ్ అ॒పు జ్యోతిః॑
ప్రతి॑ష్ఠితమ్ జ్యోతి॒ష్యాపః॑ ప్రతి॑ష్ఠితః॒ తదే॒తదన్న॑మన్నే ప్రతి॑ష్ఠితమ్॑॥ స య ఏ॒తదన్న॑మన్నే

ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి॥ అన్నవానన్నాదో భవతి॥ మహాన్భవతి ప్రజయా
పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన॥ మహాన్ కీర్త్య||౮|| ॥8॥

అన్నం బహు కుర్వీత॥ తద్వృతమ్॥ పృథివీ వా అన్నమ్॥ ఆకాశోఽన్నాదః॥ పృథివ్యామాకాశః
ప్రతిష్ఠితః॥ ఆకాశే పృథివీ ప్రతిష్ఠితా॥ తదేతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితమ్॥ స య ఏతదన్నమన్నే
ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి॥ అన్నవానన్నాదో భవతి॥ మహాన్భవతి ప్రజయా
పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన॥ మహాన్ కీర్త్య||౯|| ॥9॥

న కంచన వసతౌ ప్రత్యాచక్షీత॥ తద్వృతమ్॥ తస్మాద్యయా కయా చ విధయా బహ్వాన్నం
ప్రాప్నుయాత్॥ అరాధ్యస్మా అన్నమిత్యాచక్షతే॥ ఏతద్వై ముఖతోఽన్నగ్ం రాధమ్॥
ముఖతోఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే॥ ఏతద్వై మధ్యతోఽన్నగ్ం రాధమ్॥ మధ్యతోఽస్మా అన్నగ్ం
రాధ్యతే॥ ఏతద్వా అంతతోఽన్నగ్ం రాధమ్॥ అంతతోఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే॥ య ఏవం వేద॥
క్షీమ ఇతి వాచి॥ యోగక్షీమ ఇతి ప్రాణాపానయోః॥ కర్మేతి హస్తయోః॥ గతిరితి పాదయోః॥
విముక్తిరితి పాయౌ॥ ఇతి మానుషీస్సమాజ్ఞాః॥ అథ దైవీః॥ తృప్తిరితి వృష్టౌ॥ బలమితి
విద్యుతి॥ యశ ఇతి పశుషు॥ జ్యోతిరితి నక్షత్రేషు॥ ప్రజాతిరమృతమానన్ద ఇత్యుపస్థే॥
సర్వమిత్యాకాశే॥ తత్ప్రతిష్ఠేత్యుపాసీత॥ ప్రతిష్ఠావాన్భవతి॥ తన్మహ ఇత్యుపాసీత॥
మహాన్భవతి॥ తన్మన ఇత్యుపాసీత॥ మానవాన్భవతి॥ తన్నమ ఇత్యుపాసీత॥ నమ్యన్తేఽస్మై
కామాః॥ తద్బ్రహ్మేత్యుపాసీత॥ బ్రహ్మవాన్భవతి॥ తద్బ్రహ్మణః పరిమర ఇత్యుపాసీత॥
పర్యేణం మ్రియన్తే ద్విషన్తస్సపత్నాః॥ పరి యేఽప్రియా భ్రాతృవ్యాః॥ స యశ్చాయం
పురుషే॥ యశ్చాసావాదిత్యే॥ స ఏకః॥ స య ఏవం విత్॥ అస్మాలోక్తాత్రైత్య॥
ఏతమన్నమయమాత్మానముప సంక్రమ్య॥ ఏతం ప్రాణమయమాత్మానముప సంక్రమ్య॥
ఏతం మనోమయమాత్మానముప సంక్రమ్య॥ ఏతం విజ్ఞానమయమాత్మానముప సంక్రమ్య॥

ఏ॒త॒మా॒న॒న్ద॒మ॒య॒మా॒త్మా॒న॒ము॒ప॒ సం॒క్ర॒మ్య॒ ఇ॒మాన్ లో॒కాన్ కా॒మాన్మీ॒ కా॒మ॒రూ॒ప్య॒ను
సం॒చర॑న్మి॒ ఏ॒త॒థ్సా॒మ గా॒య॒న్నాస్తీ॑॥ హో ३ వు హో ३ వు హో ३ వు
అ॒హ॒మ॒న్న॒మ॒హ॒మ॒న్న॒మ॒హ॒మ॒న్న॒మ్ అ॒హ॒మ॒న్నాదో ౨ ౨హ॒మ॒న్నాదో ౨ ౨హ॒మ॒న్నాదః॑
అ॒హగ్గ్ శ్లో॒క॒కృ॒ద॒హగ్గ్ శ్లో॒క॒కృ॒ద॒హగ్గ్ శ్లో॒క॒కృత్ అ॒హ॒మ॒స్మి ప్ర॒థ॒మ॒జా ఋ॒తా ౩ స్య॑
పూ॒ర్వం దే॒వేభ్యో॑ అ॒మృ॒త॒స్య నా ౩ భా॒యి॒ యో మా దదా॒తి స ఇదే॒వ మా ౩ వాః॑
అ॒హ॒మ॒న్న॒మ॒న్న॒మ॒ద॒న్త॒మా ౩ ద్మి॒ అ॒హం వి॒శ్వం భు॒వ॒న॒మ॒భ్యభ॒వామ్ సు॒వ॒ర్న జ్యోతిః॑॥ య
ఏ॒వం వేద॑ ఇ॒త్యు॒ప॒నిషత్॑[౧౦] ||10||

రా॒ధ్యతే॑ వి॒ద్యుతి॑ మా॒న॒వాన్భవ॑త్యేకో హో ౩ వు య ఏ॒వం వేదే॑క॒శ్చ॑||10||
భృ॒గు॒స్త॒స్మై యతో॑ వి॒శన్తి॑ తద్వి॒జ్ఞాన॑స్వ తత్ర॒యోద॑శాన్మం ప్రాణో మనో వి॒జ్ఞాన॑మితి వి॒జ్ఞాయ॑ తన్తపసా ద్వాద॒శ
ద్వాద॑శానన్ద ఇతి సైషా దశాన్మం న నిన్ద్యాత్ప్రాణశ్శరీరం అన్మం న పరిచక్షీతాపో జ్యోతిరన్మం బహు కుర్వీత పృథి॒వ్యాకాశ
ఏ॒కాద॑శైకాదశ న కశ్చనైకషష్ఠర్దశ||10||

స॒హ నా॑వవతు॒ స॒హ నౌ భు॑నక్తు॒ స॒హ వీ॒ర్యం క॑రవావహై॒ తేజ॑స్వి నావధీ॒తమ॑స్తు మా
వి॒ద్విషా॑వహై॒॥ ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః॑॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥